አማርኛ

የቤት ሰራተኞች ሕግና መመሪያ

ONE ROOF

በቤት ሰራተኞች እና በአሰሪዎች መብቶች ዙሪያ

የኩዌት ብሔራዊ የማንቃት ዘመቻ

አዘጋጅ

ሶሻል ወርክ ሶሳይቲ

جمعية العمل الاجتماعي

SOCIAL WORK SOCIETY

ሂዩማን ላይን ድርጅት

HUMAN LINE ORGANIZATION

ከኩዌት ፖሊስ ጋር በመተባበር

ማውጬ

ገንዘብ ነክ ጉዳዮች	4
የአኗኗር ሁኔታዎች	8
የሥራ ቦታ እና ባህሪያት	12
የሥራ ሰዓታት እና በዓላት	16
አጠቃላይ የስራ መብቶች	18
የቤት ሰራተኞች ኃላፊነቶች	20
አጠቃላይ መብቶች	21
ጠለፋ እና የሐሰት እስር	22
ጥቃት	26
ጾታዊ ጥቃት	28
በነዋሪነት ሕግ ዙሪያ ምክር	32
ሕጋዊ ምክር	33
ሕጋዊ ሂደቶች	34
የተጠርጣሪ ዋስትናዎች	35
ከአገር ማስወጣት እና ከአሰሪ መሸሽ	36
እስር ቤት በቀጠሮ ማቆየት	37
የወንጀል ቅሬታ	38
የስራ ቅሬታ	40
መጠለያ	41
የነዋሪነት (ህግ) አይነቶች	42
ተፈላጊ ቁጥሮችና ቦታዎች	43
ኩዌት የሚገኙ ኤምባሲዎችና ቆንስላዎች	44
ከኩዌት ውጭ ያሉ ኤምባሲዎችና ቆንስላዎች	48
የምርመራ ክፍሎች	50
ዐቃቤያን ሕግ	51
የፖሊስ ጣቢያዎች	52
የኤሌክትሮኒክ አገልግሎቶች	62
ሕጎች	63

ስለ አንድ ጣሪያ ዘመቻ

“አንድ ጣሪያ” በቤት ሰራተኞች መብቶች ዙሪያ ግንዛቤን ለማስጨበጥ የሚደረግ ዘመቻ ነው። ዘመቻው በሶሻል ወርክ ሶሳይቲና እና በ ሂውማን ላይን ድርጅት የሚሰራ ሲሆን፣ በአገር ውስጥ ጉዳይሚኒስቴር እንዲሁም ከሌሎች ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ድጋፍ ይደረግለታል።

”አንድ ጣሪያ” ዘመቻ በቤት ሰራተኛ እና አሠሪው መካከል ያለውን ግንኙነት አዎንታዊ ለማደረግ ፤ ብሎም ግንኙነቱ በፍትሃዊነት የሚገዛ በማድረግ የሁለቱንም ወገኖች ክብር እና መብቶችን ለመጠበቅ ያለመነው ። ዘመቻው በኩዌት ሕግ ለቤት ሰራተኞች የተሰጡ መብቶች ላይ ግንዛቤ በማስጨበጥ የቤት ሠራተኞችን በተመለከተ የወጡ ህጎችን ካለመረዳት የተነሳ የቤት ሰራተኞች ሊገጥሟቸው የሚችሉ ችግሮችን ወይም አለመግባባቶችን ለመቀነስ ያለመም ነው።

”አንድ ጣሪያ” ዘመቻ የቤት ሰራተኝነት በሕግና ሥርዓት መመራት የሚገባው ሥራ መሆኑን በአጽዕኖት ይገልጻል።

ስለ ሕግና መመሪያው

ኩዌት ውስጥ በአሰሪው እና የቤት ሰራተኛው መካከል ያለው ግንኙነት በብዙ ጉዳዮች ላይ አመርቂ እና ስኬታማ ቢሆንም ፣ ሥራዎቻቸውን የሚመለከቱ ሕጎችን በማወቅ መብቶቻቸው በሚጣሱ ጊዜ የመብት ይገባኛል ጥያቄ ለማቅረብ የቤት ሰራተኞች ያላቸውን መብቶችና ግዴታዎች ማወቅ አስፈላጊ ነው።

ይህ ህግና መመሪያ በቀላልንገድ የተገለጹና ተአማኒነት ያላቸው ፡-

- የቤት ውስጥ ሥራን በሚመለከት የወጡ ሕጎችን፣ ደንቦችን፣ እንዲሁም እነዚህን ሕጎች የሚመለከቱ መመሪያዎችን በተመለከተ፣
- መኖሪያ ፈቃድ ህጎችን በተመለከተ፣
- የወንጀለኛ መቅጫ ሕጎችን በተመከለተ፣
- ማንኛውም ሰው ቅሬታ የሚያቀርብባቸውን፣ ክስተቶችን የጠቁምባቸውን እና ዕርዳታ የሚጠይቅባቸውን ቦታዎች በተመለከተ
- ጠቃሚ የሆኑ የቃላት ትርጓሜዎችን በተመለከተ መረጃ ይሰጣል።

አርእስት	መብት	አንቀፅ
የጸመወዝ ክፍያና ስለሚቆረጥበት ሁኔታ	• የሚከፈለው ጸመወዝ በውሉ ውስጥ ከተጠቀሰው የጸመወዝ መጠን ጋር ተመሳሳይ መሆን አለበት። • ጸመወዙ በየወሩ መጨረሻ ይከፈላል። • ጸመወዙ የሚሰላው ሥራ ከተጀመረበት ቀን ጀምሮ ነው። • ጸመወዝ መቀነስ አይፈቀድም።	• አንቀጽ 7 - 8 የቤት ሰራተኞች ህግ
ተጨማሪ ስራ	• ከስራ ሰዓት ወይም ቀን ውጭ ለሥራ የተመደበ ሲሆን ሰራተኛው ለተጨማሪ ስራው ከተመሳሳይ ወቅት ነባር ክፍያ እጥፍ ያላነሰ ገንዘብ የማግኘት መብት አለው።	• አንቀጽ 28 የቤት ሰራተኞች ህግ

ቅጣት	የማመለከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ሰራተኛው ጸመወዙ ለዘገየበት ለእያንዳንዱ ወራት 10 ዲናር ካሳ ይከፈለዋል	• ለቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ከተግባራዊ የስራ አገልግሎት ዘመን ጋር የተጣጣመ የደሞዝ መቀበያ ወይም የሀዋላ ደረሰኝ አለመኖር
• ለሰራተኛው ተጨማሪ ማካካሻ ክፍያ መስጠት።	• ለቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስተቱን ማመልከት • ምስክር

አርእስት	መብት	አንቀፅ
የአገልግሎት የስንብት ክፍያ	• ውሉ ሲያልቅ ሰራተኛው የሚገባውን መብት በሙሉ ማግኘት ይችላል። • ሰራተኛው/ዋ የአገልግሎትበ ስንብት ክፍያ የሚያገኘው/ የምታገኘው የኮንትራት ውሉን ጊዜ ከጨረሰ/ች ነው። • የአገልግሎት የክፍያው የገንዘብ መጠን የሚሰላው ለእያንዳንዱ አመታት የ1 ወር ደሞዝ በሚሆን ግምት ነው።	• አንቀፅ 11የውስጥ ደንቦች • አንቀፅ 15 የውስጥ ደንቦች • አንቀፅ 23 የቤት ሰራተኛ ሕግ
የምልመላ ቢሮ ከሰራተኛው ገንዘብ ስለመሰብሰብ	• በኩዌት ውስጥም ሆነ ከኩዌት ውጭ ሰራተኞችን የሚመለምለው የሰራተኛ አቅራቢ ቢሮ በቀጥታም ሆነ በሌሎች ተቀጣሪዎች በኩል ወይም በሌሎች ግንኙነት ካላቸው መሰል ተቋማት ምንም አይነት ገንዘብ ከቤት ሰራተኛ መቀበል አይፈቀድለትም።	• አንቀፅ 4 የቤት ሰራተኛ ሕግ

ቅጣት	የማመለከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ተገቢውን ዋጋ መክፈል • ለቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ለ6 ወራት ማገድ	• ለቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• የአገልግሎት የስንብት ክፍያ የባንክ ወይም የሀዋላ ደረሰኝ አለመኖር
• ፈቃዱን ማገድ • በማጭበርበር ፣ በህገ ወጥ መንገድ ሀብት በማካበት ወንጀል መክሰስ	• የቤት ሰራተኞች አስተዳደር • የአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• ማንኛወም ማስረጃ (እንደ የባንክ ደረሰኝ/ የሰው ምስክር) ያሉት

አርእስት	መብት	አንቀፅ
መኖርያ/መጠከያ	• አሰሪው ከሰራተኛው በቂ ማረፊያ፣ እንዲሁም ንጹህና ጤናማ የኑሮ ሁኔታ እንዲኖረው ማድረግ ይኖርበታል።	• አንቀፅ 11 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 8(7) የአስተዳደር ደንቦች
ልብስ	• አሰሪው ከቤት ሰራተኛው በቂና ምቹ ልብስ ማቅረብ ይኖርበታል።	• አንቀፅ 9 የቤት ውስጥ ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 8(5) የአስተዳደር ደንቦች

ቅጣት	የማመለከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች

አርእስት	መብት	አንቀፅ
የሰራተኛ ጤንነት	• የስራው ባለቤት የቤት ሰራተኛውን ማሳከም ያለበት ሲሆን ህክምናውም በመንግስት ሆስፒታሎች መደረግ ይኖርበታል።	• አንቀፅ 9 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 8(6) የአስተዳደር ደንቦች
ሰራተኛን በቢሮ ማኖር	• የሰራተኛ አቅራቢ ቢሮውን በምንም አይነት ሁኔት የሰራተኛ ማደርያ ማድረግ አይፈቀድም፣ ከቢሬ የተከየ ማረፊያ ማዘጋጀት ይኖርበታል።	• አንቀፅ 4 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 49 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ (6) 8 የአስተዳደር ደንቦች

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች
• ፈቃዱን መሰረዝ	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስተቱን ማመልከት

አርእስት	መብት	አንቀፅ
የስራ መዘርዝር	• አሰሪው ሠራተኛው እንዲሰራ የሚያዝዝ መብት ያለበው በኮንትራት ውሉ ውስጥ የተገለጹትን ተግባራት ብቻ ነው።	• አንቀፅ 18 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 14 - የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 9 (2) የአስተዳደር ደንቦች
የሥራ ቦታን መለየት	• የሠራተኛው የሥራ ቦታ በስራ ውል ውስጥ ይወሰናል። አሠሪውም ሌላ ቦታ እንዲሰራ እንዲመድበው አይፈቅድለትም።	• አንቀፅ 18 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 14 - የቤት ሰራተኛ ሕግ

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች

አርእስት	መብት	አንቀፅ
አጸገኛ እና ክብረ - ነክ የሆኑ ሥራዎች	• አሠሪው ሠራተኛውን የሚጎዳ ወይም ለጤንነቱ አስጊ የሆነ እንዲሁም ሰብዓዊ ክብርን አደጋ ላይ በሚጥል ሥራ ማሰራት አይችልም።	• አንቀጽ 10 የቤት ሰራተኛ ሕግ
ለሌላ ወገን መስራት	• አሠሪው የቤት ሰራተኛውን ለሌላ ሰው የማሰራት መብት የለውም።	• አንቀጽ 8 የአስተዳደር ደንቦች
ከኩዌት ውጭ መስራት	• አሠሪው ያለ ሰራተኛው ፈቃድ ወደ ሌላ ሀገር ሰራተኛውን ወስዶ የማሰራት መብት የለውም።	• አንቀፅ 46 የቤት ሰራተኛ ሕግ • አንቀፅ 8 (10) የአስተዳደር ደንቦች

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• ከቤት ሰራተኞች ቁጥር ክፍል	• ምስክሮች • ማንኛውም የጤና ችግር ካለ የህክምና የምስክር ወረቀት
• አሠሪው በራሱ ወጪ ሠራተኛውን/ዋን ወደ ሀገሩ/ሯ ይመልሳል	• ከቤት ሰራተኞች ቁጥር ክፍል	• ክስተቱን ማመልከት
• አሠሪው በራሱ ወጪ ሠራተኛውን/ዋን ወደ ሀገሩ/ሯ ይመልሳል	• ከቤት ሰራተኞች ቁጥር ክፍል	• ክስተቱን ማመልከት

አርእስት	መብት	አንቀፅ
ከፍተኛው 12 የስራ ሰዓታት	• የቤት ሰራተኞች ከፍተኛ የስራ ሰዓታት ከእረፍት ጋር በቀን 12 ሰዓታት ነው።	• አንቀጽ 22 (3) የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀጽ 12 (2) የአስተዳደር ደንቦች
ዓመታዊ እና ሳምንታዊ እረፍት	• የቤት ሰራተኛው ቢያንስ በሳምንት የአንድ ቀን እና ከጸመወዝ ጋር የዓመት ዕረፍት የማግኘት መብት አለው።	• አንቀጽ 22 (3) የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀጽ 12 (3) የአስተዳደር ደንቦች

ቅጣት	የማመለከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ • የስራ ቀናት እና ሰዓታትን አንደ ተጨማሪ ስራ መቁጠር	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ምስክሮች • የትርፍ ሰዓት ስራ ደረሰኝ አለመኖር • ክስ
• ከቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ • የስራ ቀናት እና ሰዓታትን አንደ ተጨማሪ ስራ መቁጠር	• ከቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች

አርእስት	መብት	አንቀፅ
አደጋ ከደረሰበት/ባት ሰራተኛ ህክምና እና ካሣ ስለ መስጠት	• የቤት ሰራተኛው/ዋ በሥራ ላይ እያለ/ች ወይም በስራ ሰዓት ውስጥ አደጋ ቢደርስበት/ባት ቀጣሪው የማሳከም እና የጉዳት ካሳ የመክፈል ግዴታ አለበት።	• አንቀጽ 22 (1) የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀጽ 13 (3) የአስተዳደር ደንቦች
የግል ሰነዶች እና የማንነት ማረጋገጫዎችን ስለመያዝ	• አሠሪው ያለ ሰራተኛው/ዋ ፈቃድ የሰራተኛውን ፓስፖርት ወይም ሌሎች የግል ሰነዶችን መያዝ የለበትም።	• አንቀፅ 12 የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀፅ 22 (4) የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀፅ 8 (8) የአስተዳደር ደንቦች
የሰራተኛን አስከሬን ስለማጓጓዝ	• ሰራተኛው ሞት ባጋጠመው ጊዜ አሠሪው አስከሬኑን ወደ አገሩ የማጓጓዝ ሃላፊነት ያለበት ሲሆን፣ የሞተበትን/ችበትን ወር የደመወዝ ክፍያ መፈፀም አለበት።	• አንቀጽ 22 (5) የአስተዳደር ደንቦች

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• በስራ ላይ ለደረሰ ጉዳት ለቤት ሰራተኛው ካሳ መክፈል	• ክስተቱ ለተከሰበት ለአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ • የቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• የሕክምና ማስረጃ • ክስተቱን ማመልከት
• ሰነዶችን ለሰራተኛው መስጠት • በጊዜያዊነት ለቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• የቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• ክስ • ምስክሮች
• ለቀጣሪው የሚሰጠውን የመግቢያ ቪዛ የመስጠት ተግባር ከ6 ወራት ማገድ	• የቤት ሰራተኞች ቅጥር ክፍል	• የሞት ምስክር ወረቀት ኮፒ

አርእስት	ኃላፊነቶች	አንቀጽ
ትዕዛዞችን መፈጸም	• የቤት ሰራተኛው/ዋ በውሉ ውስጥ በተጠቀሰው መሠረት የአሰሪውን ትእዛዞች መፈጸም አለበት/ባት።	• አንቀፅ 13 የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀፅ 9 የአስተዳደር ደንቦች
የስራ አፈፃፀም	• ሰራተኛው/ዋ በኮንትራት ውሉ ውስጥ የተቀመጡትን ስራዎች ማከናወን እና ለትግበራው ጥንቃቄ ማድረግ አለበት/ባት።	• አንቀፅ 14 የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀፅ 9 የአስተዳደር ደንቦች
ንብረት እና ሚስጥሮችን መጠበቅ	• ሠራተኛው/ዋ የአሠሪውን እና የቤተሰቡን ንብረቶች በአግባቡ መያዝ አለበት/ባት፤ • እንዲሁም ምስጢሮች መጠበቅ ይኖርበታል/ባታል።	• አንቀፅ 15 የቤት ሰራተኞች ሕግ • አንቀፅ 9 የአስተዳደር ደንቦች

1 —

የቤት ሰራተኛው/ዋ ኩዌት በደረሰ/በደረሰች በ 24 ሰዓታት ውስጥ ቀጣሪው ሊቀበለው/ሊቀበላት ይገባል

2 —

ለአሰሪና ሠራተኛ ችሎት የክስ አቤቱታ ማስገባት ካስፈለገ ለዳኝነት የሚከፈል ክፍያ የለም

3 —

ሰራተኛው/ዋ በአሠሪው ላይ ቅሬታ ካሰማና አሰሪው መኖሪያ ፈቃዱን ካሰረዘው፣ ቅሬታው እስኪፈታ ድረስ ለጊዜያዊ ቆይታ የመኖርያ ፈቃድ ማመልከት ይችላል

4 —

የቤት ሰራተኛው የሥራ ቅጥር የውል ስምምነቱን የመያዝ መብት አለው። የኮንትራት ውሉ የተጻፈው በተለያዩ ቋንቋዎች በሚሆንበት ጊዜና የኮንትራት ውል ስምምነቱ በአተረጓጎም ላይ ክርክር የሚያስነሳ በሚሆንበት ጊዜ የአረብኛው ጽሑፍ የበላይነት ይኖረዋል

አርእስት	ትርጉም	አንቀጽ
የሐሰት እስር	• የሐሰት እስር ማለት አንድን ግለሰብ ከፈቃዱ ውጭ በሕግ ባልተገደበ ሁኔታ ከአንዱ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ እንዳይንቀሳቀስ መከልከል ነው።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 184
ከአካላዊ ማሰቃየት የሚደረግ እስር	• ከአካላዊ ማሰቃየት እና የሞት ዛቻና ማስፈራሪያ ጋር የተዛመደ ነው።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 184

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ይህንን ህግ የተላለፈ ከ 3 ዓመት በማይበልጥ አሥራት ወይም በ 3 ሺህ የኩዌት ዲናር ወይም በሁለቱም መቀጮ ይቀጣል	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል (የመጀመሪያ ሪፖርት) • ክስተቱ ለተከሰተበት የአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• የአደጋ ጊዜ ጥሪ ቁጥሮች ጋር የተደረገ ግንኙነት • ምስክሮች
• ይህ ከባድ ወንጀል ከ 7 ዓመት በማይበልጥ አሥራት ወይም ከ 7 ሺህ በማይበልጥ የገንዘብ ቅጣት የይቀጣል	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል (የመጀመሪያ ሪፖርት) • ክስተቱ ለተከሰተበት የአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• ክስተቱን በፍጥነት ሪፖርት ማድረግ • ሁሉንም ማስረጃዎች ማስቀመጥ (ለምሳሌ አይታጠቡ ወይም ልብሶችዎን አይጠቡ) • የሆስፒታል ሪፖርት • ምስክሮች

አርእስት	ትርጉም	አንቀጽ
የግብረ-ሥጋ ግንኙነት ከመፈጸም በማሰብ ክብርን የሚያጎድፍ ጥቃት መፈጸምና ማገት	• ለመጉዳት፣ ጾታዊ ወይም ክብርን በሚያጎድፍ መልኩ ጥቃት ለማድረስ፣ ለዝሙት አዳሪነት ለማስገደድ፣ ለማጭበርበር ወይም ለመግደል በማሰብ አንድን 21 ዓመት የሞላውን ጤነኛ ሰው ማገት ማለት ነው።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግአንቀፅ 180
አግቶ ስለማቆየት	• አድሜው ከ 21 አመት በታች የሆነን የአእምሮ ውስንነት ወይም ህመም ያለበትን ሰው ያለራሱ ፈቃድ ከሚኖሩበት ቦታ ወደ ሌላ ቦታ በመወሰድ ያለ ፈቃዱ መገት ነው።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 178 • የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 179

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• በሞት የሚያስቀጣ ከባድ ወንጀል ነው	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል (የመጀመሪያ ሪፖርት) • ክስተቱ ከተከሰተበት የአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• ክስተቱን በፍጥነት ሪፖርት ማድረግ • ሁሉንም ማስረጃዎች ማስቀመጥ (ከምሳሌ አይታጠቡ ወይም ልብሶችዎን አይጠቡ) • የሆስፒታል ሪፖርት • ምስክሮች
• ይህ ከባድ ወንጀል እንደየሁኔታው ይወሰናል፤ ከ3 - 15 ዓመት ሊደርስ በሚችል የእስር ቅጣት ሊቀጣ ይችላል	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል (የመጀመሪያ ሪፖርት) • ክስተቱ ከተከሰተበት የአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• የክስተቱ ሪፖርት • የሀኪም ማስረጃ • ምስክሮች

አርእስት	ትርጉም	አንቀጽ
ቀላል ጥቃት	• ቀላል ጥቃት ሲሆን መትፋትን፣ ፀጉርን ወይም ልብስ መጎተትን፣ ወይም በውሃ መርጨትን፣ እንዲሁም ምልክት ያላሳረፈ አካላዊ ድብደባን ያጠቃልላል።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀጽ 163
መጠነኛ አካላዊ ጉዳት	• ቀላል ድብደባ ሲሆን በሰውነት ላይ ምልክት የሚተው እና መቁሰልን የሚያስከትልን ድብደባ ያጠቃልላል።	• አንቀጽ 160 የወንጀለኛ መቅጫ ህግ
ከባድ ድብደባ	• ከባድ ድብደባ ሲሆን እንደ ቢላዋ፣የጦር መሳሪያ፣ቃጠሎ የሚያስከትሉ አደገኛ ቁሳቁሶችን ወ.ዘ.ተ በመጠቀም የሚፈጸምና እና ቋሚ የአካል ጉዳትን የሚያስከትል ድብደባን ይጨምራል።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀጽ 161 • የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀጽ 162

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ይህንን ህግ የተላለፈ ከ 3 ወራት በማይበልጥ እሥራት ወይም በ 3 መቶ የኩዌት ዲናር ወይም በሁለቱም መቀጮ ይቀጣል	• ክስተቱ ከተከሰተበት ከአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• ምስክሮች
• ከሁለት ዓመት በማይበልጥ እስራት እና ከ 2ሺህ ዲናር የማይበልጥ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል	• ክስተቱ ከተከሰተበት ከአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• የምስክሮች ቃልና • ወደ ፎረንሲክ ምርመራ ሪፈር ከተጠየቀበት ጋር ከአካባቢያው ሆስፒታል የተሰጠ የሀኪም ማስረጃ (ሆኖም ህክምናው ሪፈር የሚያስፈልገው ሆኖ ሳለ መርማሪው ወደ ፎረንሲክ ምርመራ ባለሙያ የመሄድ ጥያቄውን ካልተቀበለውና በቃል መቀበያ ማህደር ላይ ጥያቄ መቅረቡ እስካልተጠቀሰ ድረስ ፊርማ ማህደር ውስጥ ማኖር አይገባም)
• ከ 10 ዓመት በማይበልጥ እስራት እና በተጨማሪም ለመንግስት ገቢ የሚሆን ከ10ሺህ ዲናር ገንዘብ ቅጣት ሊጨምር ይችላል	• ክስተቱ ከተከሰተበት ከአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	

አርእስት	ትርጉም	አንቀጽ
ነውር ተግባር በስውር መስራት	• አንድ ሰው ያለ ሴቷ ፈቃድ በድብቅ የሴትን ክብር የሚያነውርና አሳፋሪ ድርጊት ከፈፀመ ፤	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 199
ክብርን ማጉደፍ	• አንድን ከ21 ዓመት ወይም ከዚህ በላይ ዕድሜ ያለውን ሰው ያለ ፈቃዱ አካሉን መነካካት ወይም ልብሱን ማውለቅ፤ ወይም ከ21 ዕድሜ በታች የሆነን ሌላ ሰው ያለ ፈቃዱ ማንኛውንም አይነት ንክኪ ካደረገ ወይም ልብሱን ማውለቅ።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 191 ህግ

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ይህንን ህግ የተላለፈ ከ 1 ዓመት በማይበልጥ እሥራት ወይም በ 1 ሺህ የኩዌት ዲናር በማይበልጥ ገንዘብ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል • ክስተቱ ከተከሰተበት ከአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• ክስተቱን ማመልከት • ምስክሮች
• ይህንን ህግ የተላለፈ ተጠቂው/ዋ የቤት ሰራተኛው/ዋ ከሆነ/ች አጥፊው/ዋ አድሜ ልክ እስራት ይቀጣል	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል • ክስተቱ ከተከሰተበት ከአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• ክስተቱን ማመልከት • የምስክሮች • የህክምና ሪፖርት

አርእስት	ትርጉም	አንቀጽ
በማስገደድ፣ በማስፈራራት፣ ወይም በማታለል ግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም	• ብልትን በማስገባት ፍቃድ ሳይኖር በማስፈራራት፣ በማስገደድና በማታለል ጾታዊ ግንኙነት ማድረግ።	• የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 186
ሕገ-ወጥ የሰዎች ዝውውር	• የግዳጅ ሥራ ለማሰራት ወይም የወሲብ ተግባርን ለመፈፀም በአንድ ወይም በብዙ ሰዎች የሌላውን ሰው ነጻነት መከልከል ወይም ደግሞ ከ ፈቃዱ/ዷ ውጭ ሥልጣንን በመጠቀም፣ በጉልበት ወይም በማታለል ከአንድ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ ማዘዋወር።	• ሕገ-ወጥ የሰዎች ዝውውር ህግ አንቀፅ 1 • ሕገ-ወጥ የሰዎች ዝውውር አንቀፅ 2

ቅጣት	የማመልከቻ ቦታ	ማስረጃ
• ይህንን ህግ የተላለፈ በሞት ወይም በአድሚ ልክ አስራት ይቀጣል። ተበዳይ በስሩ የሚተዳደር ከሆነና በቤት ሰራተኝነት የምትሰራለት ከሆነ (ወንጀል ፈፃሚው በሞት ይቀጣል።	• በአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር መደወል • ክስተቱ ከተከሰተበት ከአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ	• በአፋጣኝ የቀረበ አቤቱታ • ሁሉንም ማስረጃዎችዎን ማስቀመጥ (ለምሳሌ አይታጠቡ ወይም ልብሶችዎን አይጠቡ) • የህክምና ማስረጃ • ምስክሮች
• በ 15 ዓመት እሥራት ይቀጣል። (ሲረጋገጥ በፍላጎት ዝሙት የፈፀመ ቅጣት አይኖርበትም)	• የአደጋ ጊዜ ስልክ ቁጥር • የአካባቢ ፖሊስ ጣቢያ (ተጠቂው ወደ ህገ-ወጥ የሰዎች ዝውውር ወንጀል ምርመራ ክፍል ይተላለፋል)	• ክስተቱን ማሳወቅ • ምስክሮች • የወንጀል ምርመራዎች

1 —

ከ 6 ወር ኩዌት ውስጥ አለመኖር መኖሪያ ፈቃዱ ውድቅ እንዲሆን ያደርገዋል።

2 —

ከኩዌት አገር ለመውጣት የሚጠባበቅ አንድ የውጭ ዜጋ ትዕዛዙን ለማስፈጸም እንደ አስፈላጊነቱ ከ30 ቀን ላልበለጠ ጊዜ እስር ቤት ሊቆይ ይችላል።

3 —

የመኖያ ፈቃድ የሌለው ወይም የፈቃዱ ጊዜው ያለፈበት አንድ የውጭ ዜጋ በአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር ትዕዛዝ ከኩዌት እንዲወጣ ሊደረግ ይችላል።   ይህ የውጭ ዜጋ አስፈላጊ ሁኔታዎች ከተሟሉ ወደ ኩዌት ሊመለስ ይችላል።

4 —

በኩዌት ውስጥ በሕገ ወጥ መንገድ የሚኖር ማንኛውንም የውጭ ዜጋ ከለላ መስጠት፣ ማኖርና ማሰራት የተከለከለ ነው። በተጨማሪም ለሶሰተኛ ወገን አሳልፎ ማሰራት ክልክል ነው።

5 —

ከኩዌት እንዲወጣ የተደረገ የውጭ ዜጋ በአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር ልዩ ፈቃድ ካልተሰጠው በስተቀር ወደ አገሪቱ ላይመለስ ይችላል።

1 —

ውልን ለማቋረጥ የፈለገ ሰራተኛ ለአሰሪው ቢያንስ ውሉ ከመጠናቀቁ በፊት ሁለት ወራት አስቀድሞ ማሰወቅ ይኖርበታል። አለበለዚያ የነበረው ውል እንዲቀጥል እንደተስማሙ ተቆጥሮ ውሉ የሚታደስ ይሆናል።

2 —

በሃይማኖቶች እና እምነቶች ላይ ማፌዝ እና ማዋረድ በኩዌይ ሕግ ወንጀል ነው።

3 —

በስምምነት ከጋብቻ ውጭ የተፈፀመ የወሲብ ግንኙነት በህግ ያስቀጣል ። ድርጊቱ የተፈጸመው ከ 21 ዓመት በታች ከሆኑ ልጃገረዶች ጋር ከሆነ ወይም ደግሞ ከሁለቱ ወገኖች አንዱ ባለትዳር ከሆኑ ቅጣቱ የከበደ ይሆናል።

4 —

ሰዎችን በዝሙት ሥራ ማሰማራት በኩዌት ሕግ ወንጀል ነው።

5 —

በስምምነት በወንዶች መካከል መሀከል የሚደረግ የግብረ ሦጋ ግንኙነት በኩዌት ሕግ ወንጀል ነው

6 —

ከጋብቻ ውጭ እርግዝና መፈፀም በሕግ የሚያስቀጣ ነው።

7 —

ውርጃ በኩዌት ሕግ ወንጀል ነው።

8 —

ማንኛውም ሰራተኛ ያለአሰሪው ፈቃድ ወደ ማንንም ሰው ወደ ቤት ውስጥ መግባት የተከለከለ ነው።

አርእስት	የማመልከቻ ቦታ	ምዝገባ	የውሳኔ ሂደት	ፍርድ ቤት
የጾንብ መተላለፍ የአወሳሰን ሂደቶች	አቤቱታዎን ክስተቱ በተከሰተበት አካባቢው ፖሊስ ጣቢያ ያቅርቡ።	ጉዳዮን ከመርማሪው ፖሊስ ስመዝግቡ፣ ከዚያም ለምርመራ ኃላፊው ይቀርባል።	ጉዳዩን ወደ ፍርድ ቤት ለማቅረብም ሆነ ለመዝጋት፣ ጉዳዩ ወደ ዐቃቢ ህግ ይቀርባል (በጠቅላላ ምርመራ ክፍል ሥር) ። አቤቱታው ውድቅ ከተደረገ አቤት ባዩ ይግባኝ የማቅረብ መብት አለው።	በመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ፣ የይግባኝ ሰሚ ፍ/ቤት እና በሰበር ሰሚ ችሎት ፍርድ ቤቶች ጨምሮ ፍርድ ቤቶች ጉዳዩን በበርካታ የፍርዱን ሂደት ያከናውናሉ።
የወንጀለኝነት ያወሳሰን ሂደቶች	አቤቱታዎን ለአካባቢው ፖሊስ ጣቢያ ወይም ደግሞ ለዓቃቤ ህግ ቢሮ ያቅርቡ።	ጉዳዩን ለአቃቤ ህግ ማስመዝገብ።	አቃቤ ሕጉ በጉዳዩ ላይ ክስ ሊመሰርት ወይም መዝገቡን ሊዘጋው ይችላል። ሆኖም ክስ ሳይመሰረት መዝገቡ ከተዘጋ ባለጉዳዩ ይግባኝ የማለት መብት አለው።	በመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ፣ የይግባኝ ሰሚ ፍ/ቤት እና በሰበር ሰሚችሎት ፍርድ ቤቶች ጨምሮ ፍርድ ቤቶች ጉዳዩን በበርካታ የፍርዱን ሂደት ያከናውናሉ።

በእስር እና በምርመራ ወቅት የሚደረግ ጥበቃ

- የፖሊስ አባላት በተጠርጣሪው ላይ አካላዊ ወይም ስነ ልቦናዊ ጥቃት ማድረስ አይችሉም።
- መርማሪው ተከሳሹ ባቀረበው ጥያቄ መሰረት አንድ ግለሰብ በተያዘበት ወቅት በፖሊስ የደረሰበትን ጉዳት ለማረጋገጥ ወደ ህጋዊ የህክምና ተቋም መላክ አለበት ።
- መርማሪው ይህንን ለማድረግ ፈቃደኛ ካልሆነ ተከሳሹ በሪፖርቱ ላይ ያለመፈረም መብት ይኖረዋል ።
- የምርመራ ሪፖርቱ ለተካሳሹ መነበብ ይኖርበታል።   ሪፖርቱ ለተከሳሹ ሲነበብ ከእርሱ ቃል ጋር የሚቃረን ከሆነ ወይም የተሟላ ካልሆነ ያለመፈረም መብቱ የተጠበቀ ነው።

በወንጀል ተጠርጥሮ የተያዘ ግለሰብ ዋስትናዎች

- ለእስሩ መንስኤ የሆኑ ምክንያቶች በጽሑፍ ይገለፅለታል።
- ከምርመራው በፊት ከጠበቃው ጋር የመነጋገር መብት አለው።
- ከጠበቃው ጋር እስከሚገናኝ ድረስ ያለመናገር መብት አለው፤ መርማሪው ጠበቃውን የማስወገድ መብት የለውም።

በአስተዳደራዊ ውሳኔ ከአገር ማስወጣት

- የአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስትር ማንኛውም የውጭ ዜጋን ከአገሪቱ እንዲወጣ ውሳኔ ሊያስተላልፍ ይችላል፤ የውጭ ዜጋው ፍርድ ቤት ይግባኝ የማቅረብ መብት የለውም። ሌላ ውሳኔ ከአገር ውስጥ ሚኒስትር ካልመጣ በስተቀር ውሳኔው አይሻርም።
- የውጭ ዜጎች የመኖሪያ ፈቃድ ህግ አንቀፅ 16
- የውጭ ዜጎች የመኖሪያ ፈቃድ ህግ አንቀፅ 21

በፍርድ ቤት የሚሰጥ ከአገር ማስወጣት ውሳኔ

- ጸኛው የውጭ ዜጋው በተፈረደበት ከዋናው ቅጣት ጋር የተያያዘ ተጨማሪ ቅጣት ለመጣል ከአገር እንዲወጣ ትእዛዝ ሊሰጥ ይችላል። እንዲህ ዓይነቱ ከአገር የማስወጣት ወሳኔን መሰረዝ አይቻልም።
- የወንጀለኛ መቅጫ ህግ አንቀፅ 79

በሸሸ/በተጸበቀ ሰራተኛ ላይ የሚቀርብ ክስ

- የውጭ ዜጎች የመኖሪያ ፈቃድ ህግ በሸሸ/በተጸበቀ ሰራተኛ ላይ የሚቀርብ ክስ ማለት የቤት ሰራተኛው ስለመጸበቁ ወይም ስለመጥፋቱ የሚያሳውቅና በስፖንሰሩ ሰራተኛው በጠፋ በአንድ ሳምንት ውስጥ ለአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር የሚቀርብ ማመልከቻ ነው። ይህ ክስ አንዴ ከቀረበ፣ ስፖንሰሩ ክሱን ማንሳት ወይም ሂደቱን ማስቆም አይችልም። በሸሸ/በተጸበቀ ሰራተኛ ላይ የሚቀርብ ክስ ሰራተኛው በተያዘ ጊዜ ወዲያውኑ ከአገር የማስወጣት እርምጃ እንዲደርስበት ምክንያት ይሆናል። የቤት ሰራተኛው በስፖንሰሩ ላይ ክስ ወይም ቅሬታ አቅርቦ በቤት ሰራተኞች ክጥር አስተዳደር ክፍል ካስመዘገበ በኋላ ስፖንሰሩ በሸሸ/በተጸበቀ ሰራተኛ ላይ የሚቀርብ ክስ መመስረት አይችልም። ማመልከቻ ማስመዝገብ አይችልም ። ጉዳዩ ከምርመራ ወደ ቤት ውስጥ ሰራተኞች ቅጥር አስተዳደር የሚመራ ይሆናል።

የፖሊስ አባላት አንድን ተጠርጣሪ ከምርመራ በፊት ከ 48 ሰዓት ያህል በእስር የማቆየት መብት አላቸው።

→

መርማሪው ተከሳሹ ቃሉን ከተቀበሉ በኋላ በቁጥጥር ስር ከዋለበት ቀን ጀምሮ በቀላል ደንብ መተላለፍ የተጠረጠረ ከሆነ ከ 10 ቀናት ለማይበልጥ ጊዜ በጊዜያዊነት እንዲታሰር ሊያዝ ይችላል ፤ በአንፃሩ በወንጀል ክስ ሲሆን ከ 21 ቀናት እንዲታሰር ሊያዝ ይችላል።

→

ተከሳሹ በ 48 ሰዓታት ውስጥ ፍርድ ቤት አማይቀርብ ከሆነ ለፍርድ ቤት በቁጥጥር ስር ለዋለበት ይግባኝ የማለት መብት አለው።

→

ፍርድ ቤቱ በተከሳሹ ላይ የቀረበውን ክስ ከሰማ በኋላ የእስር ቀናት የእስር ማራዘሚያ በአጠቃላይ ከ 30 ቀናት የእስር ማራዘሚያ ትዛዝ ሊሰጥ ይችላል።

↓

የወንጀል ችሎቱ በተከሳሹ ላይ የቀረበውን ክስ ከሰማ በኋላ የ30 ቀናት የእስር ማራዘሚያ ምጣኔ በአጠቃላይ ቢበዛ ከ 90 ቀናት የእስር ማራዘሚያ ትዛዝ ሊሰጥ ይችላል።

* የፀጥታ ኃላፊዎች ወደ ሀገሩእንዲመለስ የተወሰነበትን ግለሰብ ከ 30 ቀናት ላልበለጠ ጊዜ አስሮ የማቆየት መብት አላቸው

ለፖሊስ ጣቢያ የሚቀርቡ ክሶች

የወንጀል ወይም ቀላል የደንብ መተላለፍ አቤቱታ ሲቀርብ ጉዳዩ ድርጊቱ በተከሰተበት አካባቢ ለሚገኝ ፖሊስ መኮንን መቅረብ ያለበት ሲሆን፣ መኮንኑ አቤቱታን መመዝገብ አለበት። በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ስነ ስርአት ህግ አንቀጽ 40 መሰረት የፖሊስ መኮንኑ ክሱን አለመዘግብም የማለት መብት የለውም። የጣቢያው መኮንን አቤቱታውን አለመዘግብም ካለ የሚከተለውን ማድረግ ይችላሉ፡ -

የአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር ክፍል ለሆነው የቁጥጥርና የኢንስፔክሽን ክፍል ክፍል ክስተቱን ማሳወቅ፣

→

አቤቱታውን በጽሑፍ ከነማብራሪያው ለጣቢያው ዋና ኃላፊ መስጠት።

→

የፖሊስ ጣቢያው ኃላፊ አለመዘግብ ካለ የጽሑፍ አቤቱታዎን ለአካባቢው የፖሊስ አዘዥ ማቅረብ ይችላሉ።

→

የአካባቢው የፖሊስ አዘዥ ክሱን አለመዘግብ ካለ ቅሬታውን በጽሑፍ ለአካባቢው ጸጥታ ዳይሬክተር ማስገባት ይችላሉ።

ለምርመራ ክፍል የሚቀርቡ አቤቱታዎች

ጉዳዩ ቀላል የጸንብ መተላለፍ አቤቱታ ሲሆን፣ የመመርመር ስልጣን ያላቸው በአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር ያሉ መርማሪዎች ናቸው። መርማሪዎቹ በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ስነ ስርአት ህግ አንቀጽ 40 መሰረት ክሱን ጉዳዩን አንመረምርም የማለት መብት የላቸውም። መርማሪዎቹ አቤቱታውን አንመረምርም ካሉ የሚከተለውን ማድረግ ይችላሉ፡ -

ክሱን ለምርመራ ክፍሉ ኃላፊ በጽሑፍ ማቅረብ፣ የፖሊስ ጣቢያው ኃላፊ አልመዘግብ ካለ የጽሑፍ አቤቱታዎን ለአካባቢው የፖሊስ አዛዥ ማቅረብ ይችላሉ።

→

ኃላፊው አስፈላጊ ሂደቶችን ለማሟላት ፈቃደኛ ካልሆነ፣ የጽሑፍ አቤቱታዎን ለክልሉ የምርመራ ዳይሬክተር ማቅረብ ይችላሉ።

↵

የአካባቢው የምርመራ ኃላፊ አስፈላጊ ሂደቶችን ለማሟላት ፈቃደኛ ካልሆነ፣ የጽሑፍ አቤቱታዎን ለአጠቃላይ የምርመራ ክፍለ ዳይሬክተር ጄኔራል ማቅረብ ይችላሉ።

ለአቃቤ ሕግ የሚቀርቡ አቤቱታዎች

ጉዳዩ ከወንጀል ጋር ተዛማጅነት ካለው አቤቱታዎን በጽሁፍ በቀጥታ ለጠቅላይ አቃቤ ህግ ቢሮ ማቅረብ ይችላሉ። የአቤቱታው ይዘትም የወንጀል ድርጊቱ ስለተፈፀመበት ቀን እና ቦታ እንዲሁም ሌሎች አስፈላጊ ዝርዝሮችን ማካተት አለበት። ጠቅላይ አቃቤ ህጉም በዚህ መሰረት የቀረበለትን አቤቱታ ለዚህ ጉዳይ ወደ ተሾመው መኮንን ያስተላልፋል።

የሥራ አቤቱታ አቀራረብ ቅደምተከተል

ከቤት ሰራተኞች ቅጥር አስተዳደር ቅሬታ ማቅረብ፣

→

የሠራተኛውን መብት በማስጠበቅ ለማስታረቅና ስምምነት ላይ ለመድረስ መሞከር፣

→

ማስታረቅ ና ስምምነት ላይ መድረስ ካልተቻለ ጉዳዩን ወደ ያለ ክፍያ ሰራተኞች ፍርድ ቤት ይወሰዳሉ።

- ሰራተኛው በሰው ሃይል ባለሥልጣን ስር ወደላው የሰደተኛ ሰራተኞች መጠለያ ለመግባት የማመልከት መብት አለው፣
- የአመልካቹ እድሜው ቢያንስ 20 ዓመት መሆን አለበት፣
- አመልካቹ በወንጀል ጉዳይ የሚፈለግ ከሆነ ወይም በህግ አስፈጻሚ ባለስልጣናት ተፈላጊ ከሆነ ማመልከቻው ውድቅ ይሆናል፣
- ወደ መጠለያው ውስጥ የሚገባ ሰው የምግብ፣ የመጠጥ፣የመኖሪያ ቤት እና የሥነ ልቦና ብሎም ማህበራዊ ክብካቤ ይደረግለታል፣
- እያንዳንዱ ተጠላይ ሰብዓዊ ክብሩ ብሎም ለሥነ - ልቦና ወይም ለሞራል ጉዳት ያለመጋለጥ መብቱ የተጠበቀ ነው፣
- እያንዳንዱ ተጠላይ በመጠለያው ደንብና እና ስርዓቶች መሰረት ፍላጎቶቹን የማሟላት መብት አለው፣
- ለራሱ ጥቅም ሲባል በጥቂት አጋጣሚዎች ካልሆነ በስተቀር ተጠላይ የጉብኝት መብቱ የተጠበቀ ነው ፣
- ተጠላይ ቅሬታውን በልዩ ባለሙያዎቹ ወይም በማዕከሉ ዳይሬክተር በኩል የማቅረብ መብት አለው፣
- ተጠላይ ማእከሉን በፈቃደኝነት የመተው መብት አለው፣
- ተጠላይ ሁኔታው ከተቀየረ ከማዕከሉ ወጥቶ ወደ ወኪሉ የመመለስ ወይም ሀገሩን ለቆ መሄድ ይችላል፣
- የህግ አስፈጻሚ አካላት ሲጠይቁ ህጋዊ በሆነ መልኩ ተጠላይ በቁጥጥር ስር ውሎ እንዲሰጥ ይደረጋል።

የመኖርያ ፈቃድ ቁጥር	የመኖርያ ፈቃድ ዓይነት
አንቀፅ 14	የጊዜያዊ መኖሪያ ፈቃድ የሚቆየው ለ 3 ወራት ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ በሀገሪቷ ፍላጎት ወይም ለህክምና ለሚወስዱ ወይም በመንግስት ስልጠና ለሚወስዱና ለስብሰባ ለሚገቡ ግለሰቦች የስደተኞች ቢሮ አስተዳደር በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት ፍቃዱ እስከ አንድ ዓመት ሊራዘም ይችላል
አንቀፅ 17	የሲቪል /የመንግስት የመኖርያ ፈቃድ
አንቀፅ 18	የግሉ ዘርፍ የመኖርያ ፈቃድ
አንቀፅ 19	ለቢዝነስ ወይም ለኢንዱስትሪ ወይም በሙያ ስራዎች ለሚሰማሩ የሚሰጥ የመኖርያ ፈቃድ
አንቀፅ 20	የቤት ሰራተኛ የመኖርያ ፈቃድ
አንቀፅ 22	የቤተሰብ ጥገኛ የመኖርያ ፈቃድ
አንቀፅ 23	የትምህርት መኖሪያ ፈቃድ
አንቀፅ 24	ያለስራ ላሉና በቆይታቸው የገቢ ምንጭ ማቅረብ ለሚችሉ የሚሰጥ የመኖርያ ፈቃድ (ወኪሉ እራሱ)

ተቋም	አድራሻ	ስልክ
የቤት ሰራተኞች አስተዳደር	ሩማቲያ - ብሎክ 7 - የመንገድ ቁጥር 78 - ከሀሰን አል በና መንገድ የሚገነጠል - ከ ሩማቲያ ሙኽታሪያ አጠገብ።	xxxxxxxx
የወንጆች ከአገር ማስወጫ ጣያ	ጀሊብ አል ሽዩህ፣ ብሎክ 1፣ ካሊድ ኢቃብ አል አሽሀብ መንገድ፣ ከአል ጋዛሊ መንገድ ፊት ለፊት	24336942
የፍትህ ህንጻ፣ የሰራተኞች ፍርድ ቤት	ዌት ሲቲ፣ አሊ አል ሳሊም መንገድ፣ ከከታማ ማዘጋጃ ጋርደን ፊት ለፊት	1881100
የፍተሻና ኢንስፔክሽን ክፍል	ሻርቅ ብሎክ 1፣ የመንገድ ቁጥር 104 ከወርባ ባንክ ፊት ለፊት	1888888
የስደተኛ ሰራተኞች መጠለያ ጣቢያ ማእከል	ጀሊብ አል ሽዩህ ፣ ብሎክ 2፣ የመንገድ ቁጥር 139	xxxxxxxx
ድንገተኛ/የአደጋ ጊዜ		112

ኤምባሲ	አድራሻ	ስልክ	ድህረ ገፅ እና/ወይም ኢሜል
ህንድ	አል ደአያህ፣ ድፕሎማቲክ ኤበርሁድ፣ አረቢያን ገልፍ መንገድ	22530600 22530612 22530614	www.indembkwt.org
አንዶኔዥያ	አል ደአያህ፣ ብሎክ 1፣ አህማዲ አል ሩሚ መንገድ፣ ቪላ ቁጥር 12	22531025	www.kuwaitcity.kemlu.go.id kuwait.kbri@kemlu.go.id
ስሪላንካ	ጃብሪያ ብሎክ 10፣ መንገድ 107፣ የቪላ ቁጥር 1	25354633	www.slembkwt.org/contact-us-main-menu-43 lankemb@qualitynet.net
ኢትዮጵያ	ጃብሪያ፣ ብሎክ 10፣ መንገድ 107፣ ቪላ ቁጥር 30	25330128	emailethiokuwait@yahoo.com ethiokwt@qualitynet.net

ኤምባሲ	አድራሻ	ስልክ	ድህረ ገፅ እና/ወይም ኢሜል
ፊሊፒን	አል ሲዲቅ፣ ብሎክ 1፣ መንገድ 101፣ ቪላ ቁጥር 816	22022166	http://www.kuwaitpe.dfa.gov.ph
ኔፓል	ጃብሪያ፣ ብሎክ 8፣ መንገድ 13፣ ቪላ ቁጥር 514	25321603	info@nepembku.org
ባንግላዴሽ	ካልድያ፣ ብሎክ 2፣ መንገድ 29 ቪላ ቁጥር 11	24913219	www.bdembassykuwait.org info@yourdomail.com bbood@kms.net mission.kuwait@mofa.gov.bd
ኤርትራ	ጃብሪያ ብሎክ 9፣ መንገድ 21 ፣ ቪላ ቁጥር 9	25317426	

ኤምባሲ	አድራሻ	ስልክ	ድህረ ገፅ እና/ወይም ኢሜል
ቶጎ	በያን፣ ብሎክ 4፣ መንገድ5፣ ቪላ ቁጥር 17	25379261	www.ambatogokuwait.com ambassatokoweit@hotmail.com
ሴራሊዮን	አልዘህራ፣ ብሎክ 8፣ መንገድ 800፣ ቪላ ቁጥር 169	25243246	info@salembassy-kw.org
ዚምባቡዌ	ሰልዋ፣ ብሎክ 9 ፣ መንገድ 6 ፣ ቪላ ቁጥር 8	25620845	zimtripoli@yahoo.co.uk zimkuwait2010@hotmail.com
ኬንያ	አል ዘህራ፣ ብሎክ 8 መንገድ 807 ፣ ቪላ ቁጥር 133	25243771	kenemb.kuwait@gmail.com kuwait@mfa.go.ke

ኤምባሲ	አድራሻ	ስልክ	ድህረ ገፅ እና/ወይም ኢሜል
ቤኒን	አል ጸአያ ፣ ብሎክ 2 ፣ አል አስቲቅላል መንገድ ፣ ቤት ቁጥር 8 ቢ	25242560	ambeninkwt@hotmail.com
ናይጄሪያ	ምአራብ ሙሽሪፍ ፣ ብሎክ 1፣ መንገድ 103 ፣ ቪላ ቁጥር 8	25379540 25379541	embassyofnigeriakuwait.com nigeriankuwait@yahoo.co.uk
ሴኔጋል	ረውዳ፣ ብሎክ 3፣ መንገድ 35 ፣ የቤት ቁጥር 9	22510823	Embassysenegalese721@yahoo.com
ማላዊ	አልሹሀዳ ፣ ብሎክ 5፣ መንገድ 512 ፣ ቤት ቁጥር 3	25235416 25235419	info@malawiembkuwait.com malawikuwait@gmail.com

ኤምባሲ	ሀገር	ስልክ	ጽሁፈ ገፅ እና ኢሜል
ማዳጋስካር	ሪያድ	+966 567351840 +966 507882927 +966 544580298	vierra74@yahoo.fr
ማሊ	ሪያድ	+966 567215202 +966 530661160 +966 590005240 +966 556706658	zarho2005@hotmail.com
ጋምቢያ	ሪያድ	+966 14659996	
ጋና	ሪያድ	+966 114545126	

ኤምባሲ	ሀገር	ስልክ	ፖስታ ሳጥን እና ኢሜል
ናሚቢያ	ካይሮ	+202 23584467 +202 2378663 +202 2378664	
ታንዛንያ	ሪያድ	+966 14542833 +966 12051541	
ካሜሮን	ሪያድ	+966 14880022 +966 14880203	
ኮትዲቯር	ሪያድ	+966 114708387	

ተቋም	አድራሻ
የሕዝብ ምርማራ ክፍል	ሳልምያ፣ ሀመድ አል ሙባረክ መንገድ፣ ብሎክ 5፣ መንገድ 104 ፣ ከቦሌፉርድ ፊት ለፊት
የአል አሲማህ የምርመራ ክፍል	ሻርቅ፣ ብሎክ 4፣ አህመድ አልጀቢር መንገድ፣ ከድስማንአ ደባባይ አጠገብ፣
የሀዋሊ የምርመራ ክፍል	ሀዋሊ ፣ ብሎክ 9፣ መንገድ ቁጥር 247፣ ከሸርሃቢል መንገድ የሚገነጠለው፣
የሙባረክ አል ከቢር የምርመራ ክፍል	ሰባህ አል ሳሊም የህግ ማስከበር ዳይሬክቶሬት፣ ሰባህ አሳሊም ህብረት ስራ ማህበር አጠገብ
የአልፈርዋንያ የምርመራ ክፍል	አል ራብያ የህግ ማስከበር ዳይሬክቶሬት፣ አል ራብያ ህብርት ስራ ማህበር አጠገብ
የአል አህመዲ ዞን የምርመራ አስተዳደር	የአል አህመዲ _ሙስጠፉ ከረም ማዞሪያ_የአል አህመዲ ፖሊስ ጣቢያ
የአል ጀህራ የምርመራ ክፍል	ደቡብ ጀህራ፣ _ሰአድ አል አብደላ አካባቢ ፣ የድሮ ደቡብ አል ጀህራ ፖሊስ ጣቢያ
ልዩ የምርመራ ክፍል	አሳልሚያ ፣ የሕዝብ ምርማራ ክፍል ህንጻ

ተቋም	አድራሻ	የስልክ ቁጥሮች
አቃቢ ህግ	ኩዌት ሲቲ፣ የፍትህ ፓላስ	xxxxxxxx
የአል አህመዲ አቃቢ ህግ	ደቡብ ሱባህያ፣ የአል አህመዲ ፍርድ ቤቶች ህንጻ	1883300
የአል ጀህራ አቃቢ ህግ	አል ጀህራ፣ ከሳሊም አል አሊ የመዝናኛ አዳራሽ በስተ ጀርባ ፣ ከስደተኞች አስተዳደር አጠገብ	24584328
የአል አሲማ አቃቢ ህግ	የፍትህ ፓላስ፣ 8ኛ ፎቅ	xxxxxxxx
የሀዋሊ አቃቢ ህግ	ሀዋሊ አደባባይ፣ ብሎክ 11፣ አል ረቢአ መንገድ 1 ፣ ህንፃ 15 ፣ ከወ ኢንጂነሪንግ እና ከሀዋሊ ትራፊክ አስተዳደር አጠገብ	25667016
የአልፈርዋንያ አቃቢ ህግ	አል ረቀኢ፣ ፍርድ ቤቶች ህንጻ	xxxxxxxx

የአሲማህ አስተዳደር ክልል

የፖሊስ ጣቢያው ስም	የሚሸፍናቸው አካባቢዎች	የስልክ ቁጥሮች
አል የርሙክ	አል የርሙክ	25323519
አል ሻሚያ	አሻሚያ፣ አሸዌህ መኖሪያ ሰፈር	24845953 24827178
ከይፋን	ከይፋን፣ አል ኻሊዲያ	24832839
አሸዌህ የኢንዱስትሪ አካባቢ	አሸዌህ የኢንዱስትሪ አካባቢ፣ የአልሳባህ ሜዲካል አካባቢ	24813726
አልኻሊድያ	አልኻሊድያ	24826141 24826144
አሱለይቢኻት	አሱለይቢኻት፣ ደሃ፣ ገርናደ፣ ሰሜን - ምዕራብ አሱለይቢኻት፣ የደሃ መዝናኛዎች ገርናጣ	24870716 24861782
የ ፊልካ ሴት	የ ፊልካ ደሴት	66766638
አሱራ	አሱራ ቀርጡባ	25312220
አብዱሏህ አል ሳሊም	አብደላ አሳሊም አኑዝሀ	22570000 22544160

የአሲማህ አስተዳደር ክልል

የፖሊስ ጣቢያው ስም	የሚሸፍናቸው አካባቢዎች	የስልክ ቁጥሮች
አል ፈይሀ	አል ፈይሀ፣ አል ነዝሃ	22547168 22547142
አል ደስማ	አል ደስማ፣ በኒድ አልጋር	22531914 22531917
አልቃዲስያ	አልቃዲስያ፣ አመንሱርያ	22574386 22575665
አል ረውዳ	አል ረውዳ	22546257 22573031
አል ደእያ	አል ደእያ፣ የኤምባሲዎች አካባቢ	22571081
አሷሊህያ	አሷሊህያ	22427157 22422353
አልአዳይልያ	አልአዳይልያ	22562197 22541216
ሸርቅ	ሸርቅ፣ አል ሰዋቢር፣ ደስማን፣ ገልፍ መንገድ (ከታላቁ መስጊድ እስከ ኩዌት ታወርስ)	22424019

የጃህራ አስተዳደር ክልል

የፖሊስ የጣቢያው ስም	የሚሸፍናቸው አካባቢዎች	የስልክ ቁጥሮች
አልቀሸናኢያ	አልቀሸናኢያ፣ ከባሪ አል አዋዝም	xxxxxxxx
አልጀህራ	አልጀህራ፣ ተፈጥሯዊ ክልል፣ ተፈጥዊ ክልል መንገድ አልመህምያት ጠሪቅ አልመህምያት	24551466
አል ዋሃ	አዋሃ፣ የፈረስ መጠለያ፣ አል ሳሊሚ (እስከ ወታደራዊ ካምፕ)	24557748
አል ነኢም	አል ነኢም፣ አል ቀስር	24564472

የፖሊስ የጣቢያው ስም	የሚሸፍናቸው አካባቢዎች	የስልክ ቁጥሮች
አል ጃበር አል አህመድ	አል ጃበር አል አህመድ	96655598
አሱለይቢያ	አሱለይቢያ፣ አሱለይቢያ ኢንዱስትሪያል፣ ከከፊል 4ኛው የቀለበት መንገድ እስከ ከበድ አካባቢ	24678344
ከበድ	ከበድ	25370417
አል ሰብያህ	አል ሰብያህ	24562074
አል ሙጥላአ	አል ሙጥላአ	24575712

የጀህራ አስተዳደር ክልል

የፖሊስ የጣቢያው ስም	የሚሸፍናቸው አካባቢዎች	የስልክ ቁጥሮች
አል ቀይረዋን	አል ቀይረዋን፣ አል ነህዳ	24661732
ሰአድ አል አብደላ	ሰአድ አል አብደላ	24538126

የፖሊስ የጣቢያው ስም	የሚሸፍናቸው አካባቢዎች	የስልክ ቁጥሮች
ተይማ	ተይማ፣ አል ጀህራ ኢንዱስትሪያል፣ አል ናሲም፣ አል ኡዩን፣ አል ሳልሚ (እስከ ኪሎ 41)	24573958

የሙባረክ አል ከቢር አስተዳደር ክልል

የፖሊስ የጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች
የአል አዳን ፖሊስ ጣቢያ	አልአዳን፣ አል መሲላህ፣ አልመሳይል፣ አል ቁሱር፣ አል ጆመይሪያህ፣ አልፊኒጢስ	25421337
አቡ ፈጢራህ	አቡ ፈጢራህ፣ አቡ አልሃሳኒ	xxxxxxxx
ሰባህ አል ሳሊም	ሰባህ አል ሳሊም፣ ሱብሃን	25514800
ሙባረክ አል ከቢር	ሙባረክ አል ከቢር፣ አል ቀሪን፣ አል ቀሪን ሱቅ	25438063

የአል ፈርዋንያ አስተዳደር ክልል

የፖሊስ ጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች
ክይጣን	ክይጣን	24722590
አል አምርያ	አል አምርያ	24742662
አል ፈርዋንያ	አል ፈርዋንያ	24711977
አል አንደሎስ	አል አንደሎስ፣ አል ሩቀኢ፣ አል ረይ	24898062
አል ራብያ	አል ራብያ	24742160
አል አሪደህያ	አል አሪደህያ	24881273
ሰባህ አል ናስር	ሰባህ አል ናስር	24898754 24898751
አል ረሃብ	አሪሃብ	24310574 24318390
ኡብደላ አል ሙባረክ	ኡብደላ አል ሙባረክ	24363047 24363057
ጁለይብ አል ሸዩኽ	ጁለይብ አል ሸዩኽ አልደጂጅ፣ ኤርፖርት፣ ሰብሀን	24311234 24311335

የአል ፈርዋንያ አስተዳደር ክልል

የፖሊስ ጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች	የፖሊስ ጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች
ኢሽቢሊያ	ኢሽቢሊያ	24389661	አል ፎርደውስ	አል ፎርደውስ	24893091

የሐዋሊ አስተዳደር ክልል

የጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች
መይዳን ሀውሊ	መይዳን ሀዋሊ፣ አል ሸዕብ አልበህሪ፣ አል ሸዕብ መኖሪያ መንደር	25626971 25629910
አል ጃብርያ	አልጃቢርያ	25315393 25312559
ሰልዋ	ሰልዋ፣ አልብደአ	25624496 25626565
አል ሳልምያ	አል ሳልምያ	25713218 25727806

የአሕመዲ አስተዳደር ክልል

የጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች	የጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች
ጃበር አል አሊ	ጃበር አል አሊ	23842492 23842493	አል ኑወይሲብ	አል ኑወይሲብ	23950975 23950607
ፋሀድ አል አህመድ	ፋሀድ አል አህመድ	23630984 23630978	አልፎሀይሒል	አልፎሀይሒል	23910014 23912959
አል ወፍራ	አል ወፍራ	23810411	ሚናእ አብዱሏህ	ሚናእ አብዱሏህ	23261983 23261145
አቡ ሁለይፋ	አቡ ሁለይፋ	23714753 23722151	አሊ ሰባህ አል ሳሊም	አሊ ሰባህ አል ሳሊም	23280383 23280277
አል ሸባህያ	አል ሸባህያ	23618557			

የአሕመዲ አስተዳደር ክልል

የጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች	የጣቢያው ስም	አካባቢው	የስልክ ቁጥሮች
አል ሪቃ	አል ሪቃ፣ አል ኡጋኢ	23940700	አል ፊንጣስ	አልፊንጣስ፣ አል መሀቡላ	23903744 23903606
ሀድያ	ሀድያ	23960513	አል ጣዒር	አል ጣዒር	23830500 23840900
ሹዓይባ ኢንዱስትሪያል	ሹዓይባ ኢንዱስትሪያል	xxxxxxxx	አል አህመዲ	አል አህመዲ	23980401 23980304
አል ዞር	አል ዞር	23950160	ሰባህ አል አህመድ	ሰባህ አል አህመድ	xxxxxxxx

የሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚንስቴር

የመኖሪያ ፈቃድንና የፈቃዱን ማብቂያ በተመለከተ፡

www.e.gov.kw/sites/kgoEnglish/Pages/eServices/MOI/ResidencyExpiry.aspx

የጉዞ ክልከላን በተመለከተ፡

www.e.gov.kw/sites/kgoEnglish/Pages/eServices/MOJ/BanTravel.aspx

የፍትህ ሚኒስቴር

የጉዳዩ ኢሌክትሮኖክ ቁጥር፣ በፖኪስ ጣቢያ የጉዳዩ ቁጥር፣ በአቃቤ ህግ የጉዳዩ ቁጥር ፣ በፍርድ ቤት የጉዳዩ ቁጥር
የጉዳዩ የአፈጻጸም መዝገብ ቁጥር፡

https://www.kuwaitcourts.gov.kw/searchPages/searchCases.jsp

ለእስራት፣ ጉዞ ክልከላ፣ በራስዎ ላይ የተከፈተ ፋይል፣ በግለሰብ ላይ የተከፈተ ፋይል፡

https://www.kuwaitcourts.gov.kw/searchPages/searchCivil.jsp

1 —

ህግ ቁጥር 68/2015፣ የቤት ሰራተኞች ጉዳይን በተመለከተ

2 —

የወንጀለኛ መቅጫ ህግ 16/1960

3 —

በ17/1960 የወጣው የወንጀል መቅጫና የአፈፃፀም ህግ ቁጥር 17/ 1960

4 —

በ91/2013 የወጣው ህገ ወጥ የሰዎች ዝውውር የሰዎች ንግድ መከላከል ህግ (ቁጥር 91 የ2013)

5 —

የቤት ሰራተኞች ጉዳይ ህግ ማስፈፀሚያ ደንብ ቁጥር 68/2015

6 —

በ 17/1959 የወጣው የአሚር የውጭ ዜጎች መኖርያ ፈቃድ አዋጅ ቁጥር 17/

* ይህ ህግና መመሪያ እ.ኤ.አ በህዳር 2018 የታተመ ነው።

* በዚህ መመሪያ ላይ የተጠቀሱት ፖሊሲዎችና ህግች ከላይ ከተጠቀሰው ቀን በኋላ ሊለወጡ ይችላሉ።

* በዚህ መመሪያ ላይ የተጠቀሱትአድራሻዎችና ስልክ ቁጥሮች ሊለወጡ ይችላሉ።

የከፍተኛ ደረጃ ስፖንሰር

zain

Alghanim INDUSTRIES

የፕላቲኒየም ደረጃ ስፖንሰር

የወርቅ ደረጃ ስፖንሰር

شركة الغانم انترناشيونال للتجارة العامة والمقاولات ذ.م.م

Alghanim International General Trading & Contracting Co. W.L.L.

تمدين TAMDEEN GROUP

ልዩ ምስጋና

GRID

MIGRANT-RIGHTS.ORG

ይህ ህግና መመሪያ በሚከተሉት ቋንቋዎች ይገኛል፡

العربية / Arabic / العربية

الأنجليزية / English / English

الفرنسية / Le Français / French

الفلبينية - التغلوغ / Tagalog / Filipino

النيبالية / नेपाली भाषा / Nepalese

الأندونيسية / bahasa Indonesia / Indonesian

البنغالية / বাংলা ভাষা / Bengali

السنهالية - سريلانكا / සිංහල අක්ෂර මාලාව / Sinhalese

تيلوغو - الهند / తెలుగు / Telugu

المالیالامية - الهند / മലയാളം / India - Malyalam

الهندية / हिन्दी / India - Hindi

التاميل - الهند / தமிழ் / India - Tamil

أوردو - الهند / India - Urdu / اُردُو

مدغشقر / malagasy / Malagasi

الأمهرية - أثيوبيا / አማርኛ / Ethiopia - Amharic

OneRoofKW | 2537 5031 | 2573 5032 | info@oneroofkw.org | www.oneroofkw.org | 6036 7261